

ILOS' årsrapport om studier 2023

Paneldebatt under @Jobbklar-konferansen 20. september 2023.
F.v. professor Gro Bjørnerud, Anders Lundell, Lee Kvåle og Gunn Hege Nilsen.

Innledning

Utdanningene ved ILOS er av høy kvalitet og gir studentene kompetanse med stor samfunns- og arbeidslivsrelevans. Likevel er det utfordringer med rekruttering og gjennomføring som har tvunget frem revisjoner av studietilbudene. I løpet av 2023 har instituttet gjennomført større endringer i studieporteføljen, og flere revisjoner er planlagt og arbeidet med disse initiert.

Rapporten oppsummerer arbeidet som har blitt gjort i løpet av året og presenterer resultater og belyser utfordringer knyttet til studiefeltet. Årsrapporten for studier ved ILOS tar utgangspunkt i ambisjoner og planlagte tiltak for instituttets studietilbud, slik de er presentert i Årsplan ILOS 2023–2024.

Denne rapporten er delt i tre:

- En fremstilling av oppdaterte tall for søkning, gjennomføring og poeng- og gradsproduksjon
- Gjennomførte tiltak fra årsplanen samt annet arbeid av betydning i perioden
- Ikke gjennomførte tiltak

Opptak og gjennomføring 2023

Bachelor og årsenheter

Søkertall

For søkertallene har vi sett på tallene for 2023 sammenlignet med 2019, fordi endringer fra et år til et annet sier lite om utviklingen.

For studieretningene på BA Europeiske språk markerte 2023 et foreløpig bunnpunkt i søkertall, både hva angår antall søkere totalt og kvalifiserte førstevalgsøkere. I siste kategori er italiensk BA unntaket, med en oppgang på 60 % sammenlignet med 2019.

Tendensen blant årsenheter knyttet til språkfagene er den samme. Også her er italiensk unntaket, med en liten oppgang i kvalifiserte førstevalgsøkere. Dessuten økte søkningen til Øst-Europa-studier med rundt en tredjedel, etter at den hadde falt kontinuerlig de første årene studiet ble tilbudt. Dette studiet ble prioritert i UiOs rekrutteringskampanje i 2023, og det er mulig dette hadde en positiv innvirkning på søkertallene.

I motsetning til den generelle nedgangen i søkertall for språkfagene er tendensen for de to studieretningene på BA-programmet Estetiske studier og allmenn litteraturvitenskap positiv. Estetikk har de siste fem årene en økning i søkere totalt på 58 %, og 31 % flere kvalifiserte førstevalgsøkere.

Allmenn litteraturvitenskap hadde et uendret antall søkere i perioden, men likevel en oppgang i kvalifiserte førstevalgsøkere på 16 %.

Totalsøkning og kvalifisert førstevalgsøkning til bachelorstudieretninger og årsheter 2019–2023

		Oppgang	
		Nedgang	
Studium	Fag	Endring % totalsøkning	Endring % førstevalgsøkning
BA	LIT	+ 1	+ 16
	EST	+ 58	+ 31
BA	ENG	26	34
	FRA	37	5
	ITA	17	+ 60
	RUS	30	18
	SPA	35	24
	TYSK	48	60
Årsenhet	LIT	+ 13	+ 1
Årsenhet	ENG	21	32
	FRA	8	3
	ITA	4	+ 2
	Øst-Europa*	+ 34	+ 29
	SPA	32	36
	TYSK	20	44

*Tallet baserer seg på de tre opptakene til studiet (2021, 2022 og 2023)

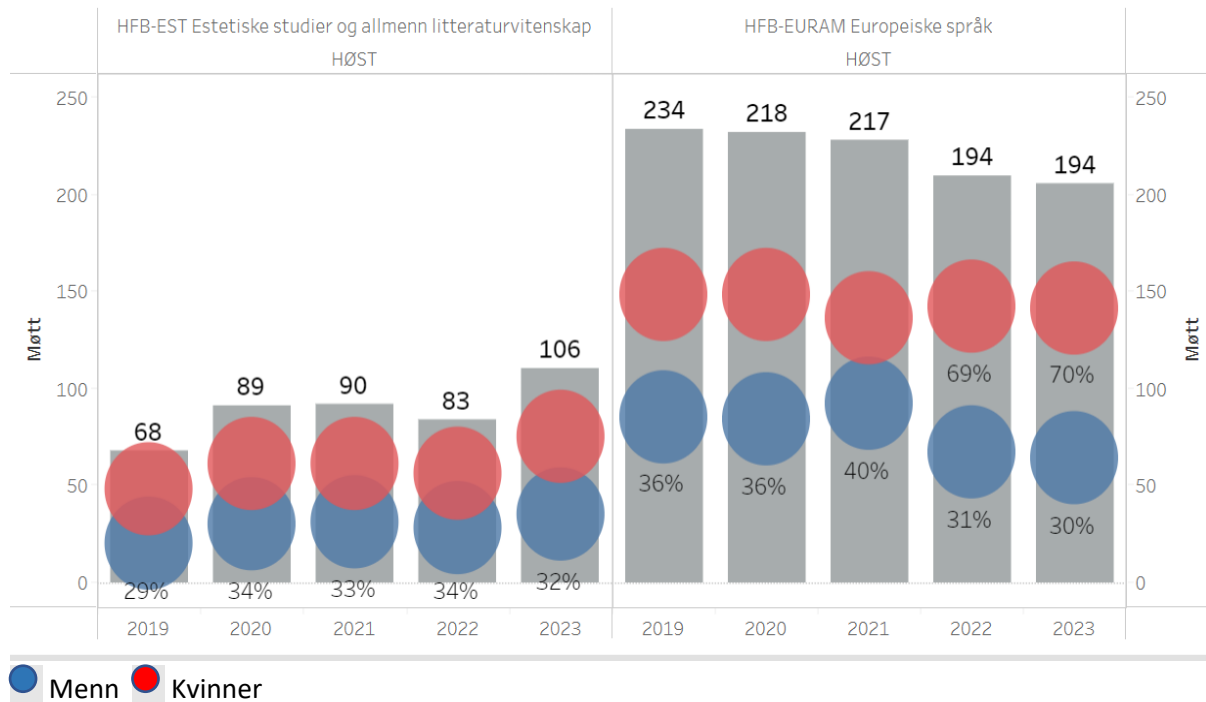
Kvoter og antall møtte til studiene

Tallene for studenter som møtte til studiene høsten 2023, avviker i noen tilfeller fra tidligere år. Dette skyldes blant annet at vi før opptaket i 2023 gjorde endringer i kvoten, altså hvor mange vi bestemmer at skal få plass på et studium. Slike endringer blir gjort for å tilpasse kvotene bedre til søkervolumet eller til våre undervisningsressurser; vi flytter for eksempel kvoter til studier hvor det er bedre søkning, og særlig hvis studiet samtidig har bedre gjennomføring; da er det større sannsynlighet for at dette vil føre til større studiepoengproduksjon.

Før opptaket i 2023 økte vi kvotene på allmenn litteratur og engelsk, særlig på årshetene, og i tilfellet allmenn litteratur, også på bachelor. Disse kvotene ble hentet fra studier som etter de siste års søkning å dømme har hatt for store kvoter, og som derfor fortsatt kunne ta opp et passelig antall studenter, samtidig som engelsk og allmenn litteratur kunne få mulighet til en netto økning i antall studenter. Bachelor og årsheter i fremmedspråkstudiene har opplevd et fall i søkningen, og dermed ikke fylt sine kvoter, og dermed kunne disse gi fra seg kvoter uten at dette begrenset antallet studenter som ble tatt opp til studiene.

Studenter møtt til bachelorprogrammene

Antall møtt til studiet siste fem år, kjønnsfordeling av de startende i prosent.

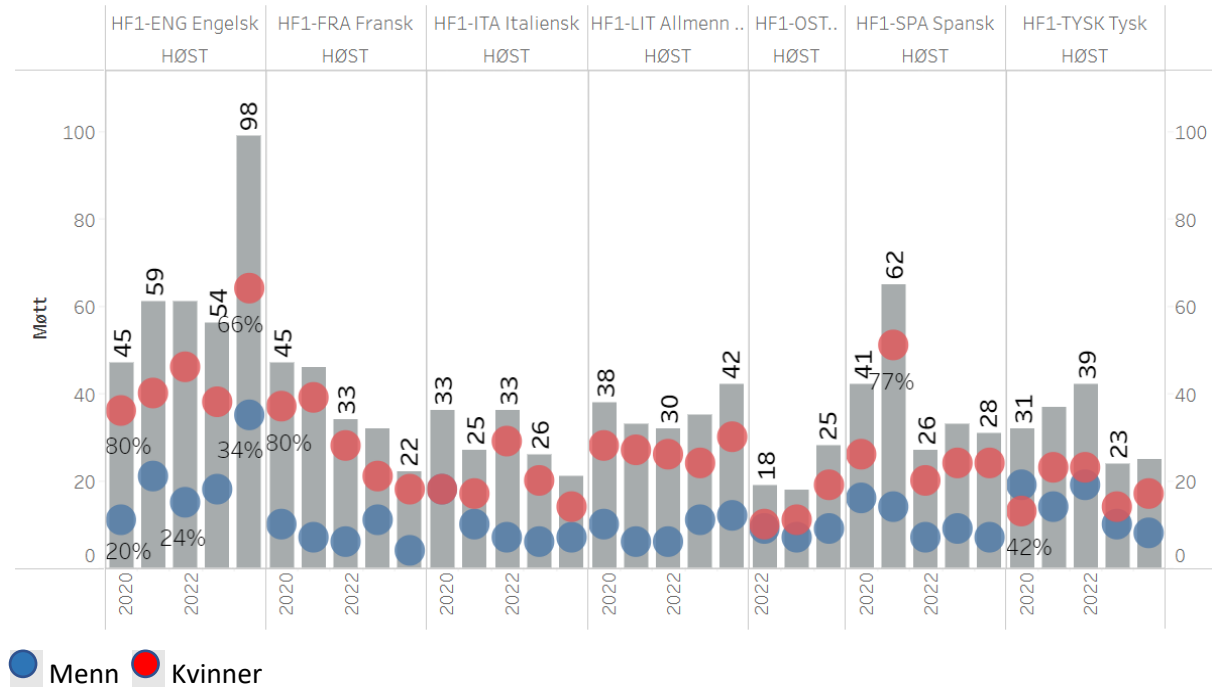
På programnivå ser vi at på Europeiske språk faller antall møtte i takt med fallet i søkertall. Dette til tross for at antallet som møtte på engelsk, var høyere enn tidligere år.

På allmenn litteratur og estetikk ser vi en økning; estetikk hadde ingen betydelig endring, mens allmenn litteratur bachelor fikk flere som møtte pga. den økte kvoten, og dette tilsvarer utslaget vi ser for 2023.

Studenter møtt til årsenhetene 2019–2023

Obs: årstallene under søylene er forskjøvet; søylene viser årene 2019 til 2023.

Antall møtt til studiet siste fem år, kjønnsfordeling av de startende i prosent.

Målet med en endring i kvotene, som den vi gjennomførte før 2023-opptaket, er at antallet avlagte eksamener (studiepoengproduksjon) øker i takt med kvoteendringen. Vi har imidlertid erfaring med at økningen i studiepoeng ikke blir like stor som økningen i antall studenter. Undersøkelser av eksamenstall på utvalgte 1000-emner som tas av både bachelor- og årsenhetsstudenter i fagene allmenn litteratur og engelsk høsten 2023, viser dette, men bekrefter også at vi oppnådde en økning i studiepoeng ved å ta inn flere studenter på engelsk og allmenn litteratur. Resultatet er dermed tilfredsstillende sammenlignet med 2022:

Endring i samlede kvoter for BA og årsenhet per fag 2022/23

Fag	Kvote 22	Kvote 23	Endring %
Allmenn litt.	76	116	+ 34
Engelsk	163	213	+ 23

Endring i kvalifisert og bestått til eksamen per emne 2022/23

Emne	Kval H22	Kval H23	Endring %	Bestått H22	Bestått H23	Endring %
LIT1301	86	99	+ 13	71	88	+ 19
ENG1100/ ENG1100L ¹	224	272	+ 18	176	217	+ 19

Det var en økning i avlagte eksamener i begge fag, selv om den ikke var like stor som kvoteøkningen. Økningen gjorde det for allmenn litteraturs del nødvendig å øke undervisningskapasiteten ved å øke antall seminargrupper fra 3 til 4. Med 88 beståtte eksamener var det i snitt 22 per gruppe, og tiltaket ble dermed økonomisk lønnsomt.

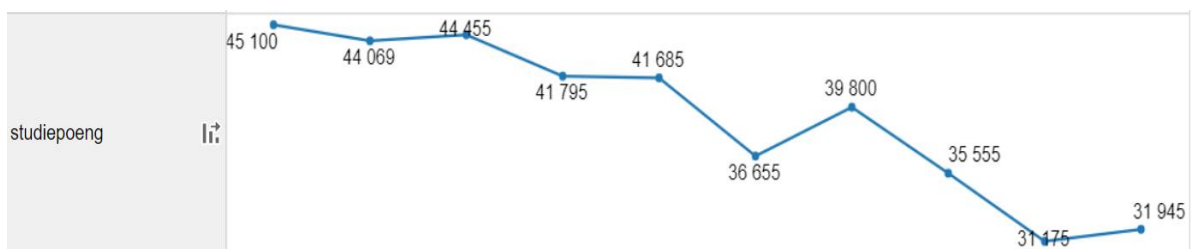
På engelsk økte vi kun overbookingen på gruppene på de tre førstesemesteremnene. Dette førte i noen tilfeller til for mange aktive studenter på gruppene, noe som ga vanskelige arbeidsforhold og for stor arbeidsbelastning på seminarlæreren. Siden studieadministrasjonen tidligere har erfart at vi har hatt for lave overbookingstall, var dette et litt overraskende resultat, og vi må analysere disse tallene nærmere før vi bestemmer oss for overbookingsstrategien for høsten 2024.

Studiepoengproduksjon

Årsplanen hadde som ambisjon at "flere studenter (...) tar eksamen på våre emner". Det har instituttet teknisk sett oppnådd, men endringen fra 2022 er svært liten, og tendensen i et lengre perspektiv er fallende. Studiepoengproduksjonen økte ørlite fra 2022 til 2023 (fra 31 175 til 31 945 sp), men er fortsatt lavere enn siste år før pandemien, 2019, da ILOS produserte 36 655 studiepoeng. Før 2019 lå poengproduksjonen stabilt mellom 40–45 000 studiepoeng.

Studiepoengproduksjon 2014-2023

Punktene på grafen viser tall for hvert av disse årene

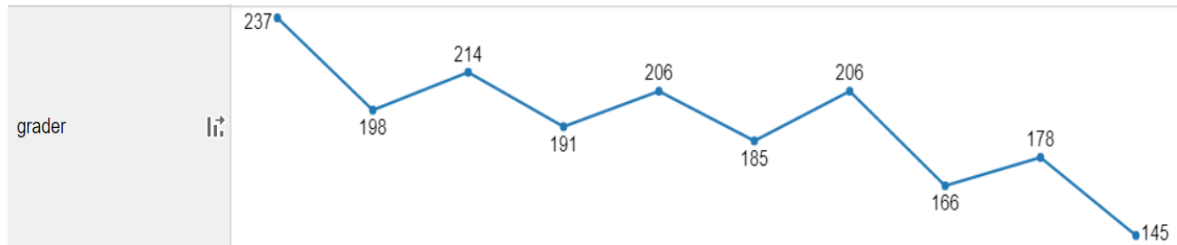

¹ Tallet for ENG1100 inkluderer BA, årsenhet og lektorprogram. Fra og med 2023 avlegger lektorprogramstudentene eksamen i ENG1100L i stedet. Det har ikke vært noen nevneverdig økning i antallet lektorprogramstudenter, og dersom vi regner med at det uansett er variasjoner i tallene fra år til år, kan vi gå ut fra at den totale endringen i all hovedsak kan tilskrives kvoteendringen.

Gradsproduksjonen var i 2023 den laveste noensinne (145). Denne har også falt jevnt de siste 10 årene, fra 237 grader i 2014. Den regelmessige svingningen i tallene må anses som tilfeldig i denne sammenheng.

Gradsproduksjon 2014-2023

Punktene på grafen viser tall for hvert av disse årene

Master

Årsplanen hadde som ambisjon at instituttet skulle ha "flere kvalifiserte søkere til våre masterprogrammer enn tidligere". Søkingen til masterprogrammet Europeiske språk falt i 2023 til sitt laveste tall noensinne. Med unntak av 2020 har tendensen vært fallende i flere år. Vi har ikke nådd dette målet, tvert imot er det på flere studier et tydelig fall, ikke bare i et lengre perspektiv, men også fra 2022 til 2023. Fallet er like stort i alle tre kategorier nedenfor: antall søkere, kvalifiserte førstevalgsøkere og møtte.

Søking -- totalt og førstevalgsøkere 2019-2023

Master-program	Fag	Søkere totalt 2019	Søkere totalt 2023	Kval. 1.-pri.søkere 2019	Kval. 1.-pri.søkere 2023	Møtt 2019	Møtt 2023
Europeiske språk	ENGLABS ²	125 (SFM ³ 72)	91 (SFM 43)	72 (SFM 26)	51 (SFM 32)	25 (SFM 2)	24 (SFM 1)
	ENGLALI ⁴	99 (SFM 87)	51 (SFM 65)	37 (SFM 44)	13 (SFM 40)	12	3
	Fransk	29	21	21	16	12	6
	Italiensk	7	12	2	7	2	3
	Russisk, PTBKS ⁵	24	18	19	15	11	7
	Spansk, portugisisk	38	16	26	13	13	8
	Tysk	11	11	6	9	3	5
Allmenn litt.	Allmenn litteratur	70	70	35	32	18	15
Totalt uten SFM		403	290	218	156	96	71

² English Literature, American and British Studies

³ SFM = selvfinansierende master

⁴ English Language and Linguistics

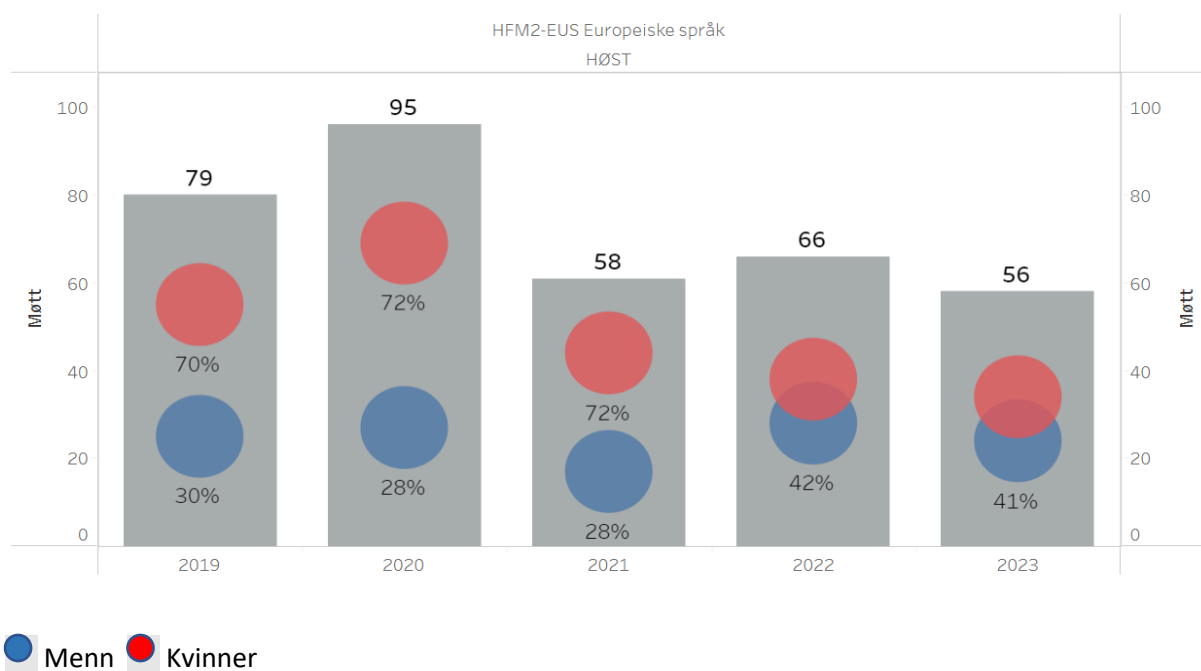
⁵ Polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk

Instituttets strategiske satsing på en masterreform er blant annet begrunnet i svak rekruttering. Tallene ovenfor viser ikke bare at rekrutteringen er fallende, men også at det i flertallet av våre studier er for få møtende studenter til at disse studiene kan tilbys som i dag. Tallene bekrefter etter instituttledelsens syn at det var en riktig beslutning å sette i gang en masterreform. Vi mener at instituttet ikke kan si seg fornøyd med noen av tallene for 2023, kanskje med unntak av studieretningen English Literature, American and British Studies. Til nå har denne studieretningen tilbudt studier og masteroppgaveemner i både engelsk litteratur og amerikanske og britiske studier. Fakultetet godkjente i 2023 instituttets søknad om å dele studiet i to og tilby engelskspråklige litteratur- og områdestudier hver for seg. Vi mener søkergrunnlaget er tilstrekkelig, at det vil være faglig gunstig å skille dem og at administrasjonen vil kunne gjøre et riktigere opptak. Den er gjennomgående flere søkere med kvalifikasjoner innen litteratur, og med to studieretninger vil vi kunne øke kvoten totalt og ta opp flere søkere til områdestudier (som innen den nåværende kvoten ville vært kvalifisert, men ikke fått plass).

Europeiske språk: rekruttering, fullføring og gjennomføring

Antall møtt til MA Europeiske språk

Antall møtt til studiet siste fem år, kjønnsfordeling av de startende i prosent.

Rekrutteringen er fallende, også når vi tar utgangspunkt i tall fra før pandemien. Studenter som startet på studiet i 2023 skal fullføre i 2025 dersom de gjennomfører på normalt tid.

Selve gjennomføringen på master lar seg vanskelig fremstille i enkle tall knyttet til bestemte år, siden kun få kandidater fullfører på normalt tid. Kull fra bestemte år vil derfor oppnå grad på ulike tidspunkt. I 2023 ble det ved ILOS levert 49 masteroppgaver på programmet Europeiske språk, hvorav fem strøk. I en sammenligning med årene fra 2020 kommer år 2023 isolert sett relativt svakt ut:

Leverte masteroppgaver på masterprogrammet Europeiske språk 2020–2023

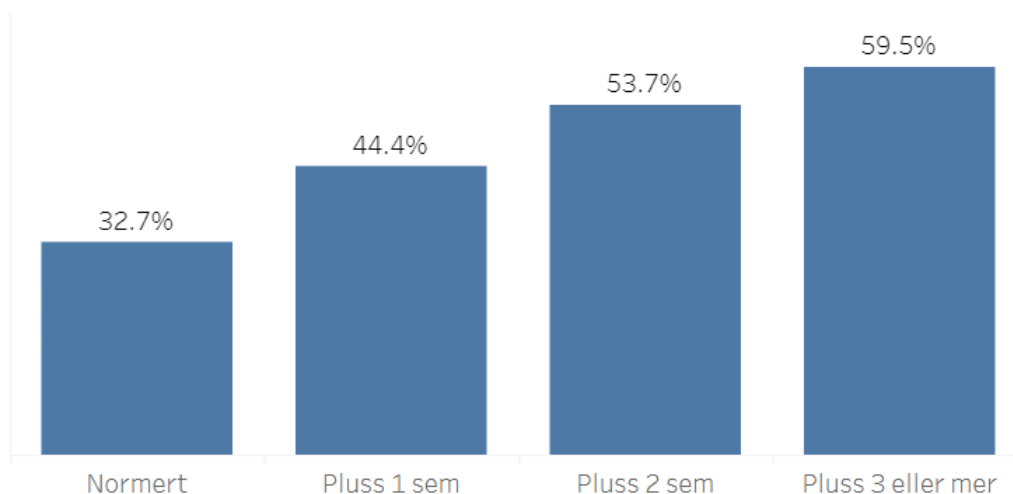
	2020	2021	2022	2023	Grand T..
Antall studenter bestått	65	48	55	44	212
Antall studenter strøket	3	3	4	5	14
Snittkarakter	3.8	3.5	3.9	3.8	3.7
studiepoeng	3,420	2,400	2,700	2,220	10,740

Karaktersnittet er likevel stabilt, og med tanke på den fallende rekrutteringen til master, tyder tallene på at gjennomføringen ikke er fallende. 23 av masteroppgavene ble levert i faget engelsk, med overvekt på litteratur. Ingen oppgaver ble levert i italiensk, polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk eller tysk i 2023.

Gjennomføringen på programmet er ikke spesielt god, men det er forskjeller studieretningene imellom. Det er for få som gjennomfører på normert tid. Det er tydelig at en god del kandidater ikke slutter hvis de ikke fullfører på normert tid, men bruker mer tid på å fullføre og levere oppgaven, for fullføringsandelen totalt er nesten det dobbelte av tallet for oppgaver levert til normert tid.

Fullføring av grad på masterprogrammet Europeiske språk kull 2019–2021

Andel studenter som fullfører en grad

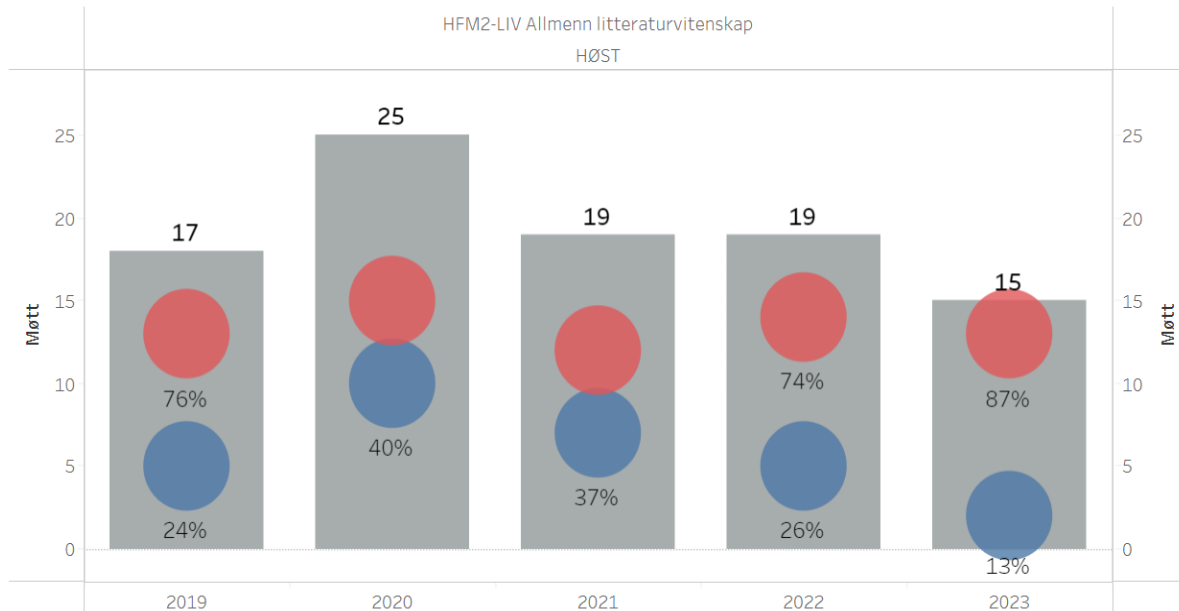

Venstre søyle viser andelen kandidater i de valgte kullene som gjennomfører på normert tid, de tre andre viser deretter akkumulerte tall for total gjennomføring for alle i kullene utover normert tid. Tallene viser at det er for få som gjennomfører på normert tid i denne perioden. Siden dette er kull som var aktive under pandemien, kan vi anta at gjennomføringstakten er lavere enn vanlig. Det er tydelig at det ikke er avgjørende for mange kandidater å fullføre på normert tid, og at de ikke slutter kun på grunn av dette; det totale antallet fullførte er mer enn det dobbelte av de som fullfører på

normert tid. Med utgangspunkt i årets søkertall (se tabellen s. 6), vil vi kunne forvente færre leverte oppgaver i de kommende par årene.

Allmenn litteraturvitenskap: rekruttering, fullføring og gjennomføring

Antall møtt til studiet siste fem år, kjønnsfordeling av de startende i prosent.

● Menn ● Kvinner

Rekrutteringen på programmet Allmenn litteraturvitenskap er fallende, men stabil hvis vi sammenligner med tall fra rett før pandemien. Spriket mellom mannlige og kvinnelige søkere har økt. En sammenligning mellom år med sterkere og svakere søkning kan tyde på at økt søkning totalt er et resultat av at flere menn søker seg til studiet og at antallet kvinnelige søkere er mer stabilt.

Det ble det levert 18 oppgaver i 2023, ingen strøk. Det er en oppgang fra de svake årene 2020 og 2021. Karaktersnittet falt noe.

Leverte masteroppgaver på masterprogrammet Allmenn litteraturvitenskap 2020–2023

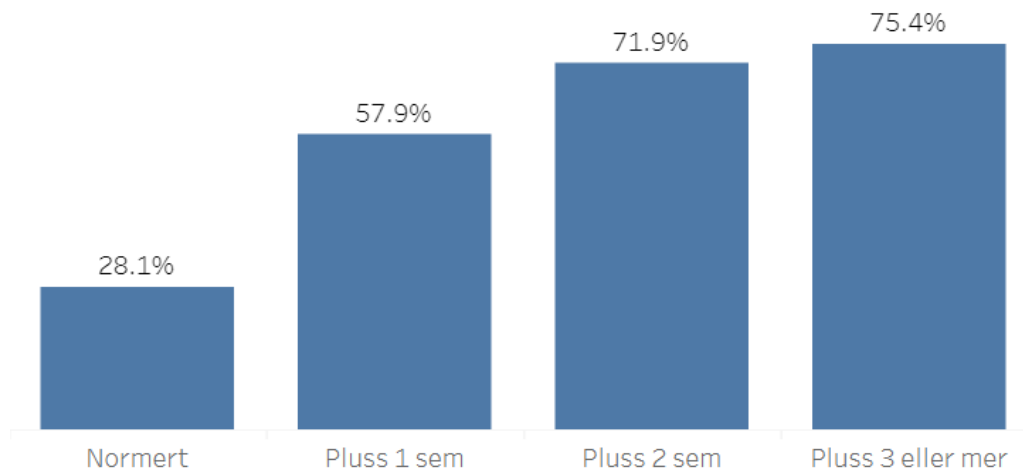
	2020	2021	2022	2023	Grand T..
Antall studenter bestått	13	11	19	18	61
Antall studenter strøket	0	0	0	0	0
Snittkarakter	4.1	3.5	4.1	3.4	3.8
studiepoeng	780	660	1,140	1,080	3,660

Gjennomføringstall for kullene 2019–2021 kan indikere gjennomføringstakten for endel av dem som leverte i 2023. Kull 2021 ville fullført på normert tid om de leverte i 2023. Som fremstillingen

nedenfor viser, bruker mange kandidater mer enn de normerte fire semestrene, og vi tar derfor med gjennomføringstall for kullene 2019–2021.

Fullføring av grad på masterprogrammet Allmenn litteraturvitenskap kull 2019-2021

Andel studenter som fullfører en grad

Igjen viser søylene viser fra venstre andelen som gjennomfører på normert tid og deretter akkumulerte tall for total gjennomføring etter ekstra tid. Tallene viser at det er for få, og enda færre enn på Europeiske språk, som gjennomfører på normert tid i denne perioden, men at det er en betydelig andel totalt. Siden dette er kull som var aktive under pandemien, kan vi anta at gjennomføringstakten er lavere enn vanlig. Det er tydelig at det for svært mange kandidater ikke er avgjørende å fullføre på normert tid, og at de ikke slutter etter fire semestre og av denne årsak; det totale antallet fullførte er mer enn det dobbelte av de som fullfører på normert tid. Med utgangspunkt i årets søkertall (se tabellen s. 6), vil vi også her likevel kunne forvente færre leverte oppgaver i de kommende par årene.

Resultater av gjennomførte tiltak

Gjennomgang av ressursbruk

Årsplantiltak: Fullføre arbeidet med å gå gjennom ressursbruken i hver studieretning.

Vi har gjennom 2023 fortsatt dette arbeidet, med særlig vekt på engelsk og fremmedspråkene. I arbeidet har vi tatt utgangspunkt i rekruttering og gjennomføring i hvert studium, hvilken ressursbruk studiene vi tilbyr legger opp til i praksis, og hvordan dette samsvarer med kompetansen til de ansatte som underviser på studiet.

Arbeidet har avdekket betydelige mangler. ILOS har i utgangspunktet tilstrekkelige undervisningsressurser, men de samsvarer ikke alltid med behovet utdanningene definerer. Dette gir seg utslag i mange akkumulerte plusstimer, stor ubalanse i ansattes timer, også blant ansatte som underviser på samme studium, og i at vi tidvis har problemer med å få ansatte til å dekke undervisning vi er forpliktet til å gi, selv om oppgavene ligger innenfor deres kompetansefelt og arbeidskontrakter. Særlig alvorlig er dette på felles, obligatoriske emner som ofte er ressurskrevende på 1000-nivå og som må gis på fast basis.

Vi har også funnet studier som har meget spesifikke krav til emnesammensetning som fører til at et fagmiljø må tilby flere emner per semester enn det er studentgrunnlag til. Fakultetets overordnede «Prosjekt helhet» krever sammenheng og helhetlige læringsutbytter for bachelorgrader og deres 80-grupper. Et for stort sprik i emneportefølje og studiers faglige innretning gjør det iblant vanskelig å sette inn ressursene på riktig sted. I flere tilfeller oppfatter vi at det ikke er full enighet om emnegruppene sammensetning og faglige innretning.

Fremmedspråkreformen

Instituttet nedsatte en fremmedspråkskomité som startet sitt arbeid i slutten av 2022, og som resulterte i rapporten [«Fremmedspråk i krise. En utredning om europeiske fremmedspråk i høyere utdanning»](#)⁶. Utredningen ble overlevert til ledelsen i juni 2023 og tar for seg det paradokset at samfunnet i stor grad trenger fremmedspråkkompetanse – samtidig som søkermassen til bachelorgraden i europeiske språk ved UiO har blitt halvert de siste ti årene. Situasjonen beskrives som en krise, ikke bare ved ILOS, men i norsk og internasjonal forstand.

Komiteen har gjort en grundig kartlegging av fremmedspråksituasjonen og utarbeidet en liste over konkrete forslag til tiltak som skal gjennomføres innad ved ILOS, gjennom eksternt påvirkningsarbeid, og rettet mot arbeidslivet. Denne rapporten har dannet utgangspunktet for reformen av bachelorfordypningene i fransk, italiensk, spansk og tysk. Fagene har fått nye emneporteføljer og det er blitt lagt særlig vekt på struktureringen av første studieår for å sikre riktig progresjon og nivå i de avgjørende første semestrene. Alle fire fag har også revidert tilbudet av fordypningsemner på 2000-nivå og innført bacheloroppgave på 10 studiepoeng i 6. semester (og i praksis har alle studieretninger unntatt engelsk nå dette).

Parallelt med dette har vi også revidert årsenhetene i de samme fagene. I søknaden om strategiske midler ble det fremmet forslag om å opprette en egen Ex.Fac.-variant for fremmedspråkene og engelsk (EURAM), noe som ikke blir prioritert i første omgang. Derimot blir det opprettet et felles emne, EUS1000, for fremmedspråkstudentene som tar årsenhetene eller fransk, spansk eller tysk som fag 2 på lektorprogrammet. Emnet har som mål å introdusere studentene for grammatiske begreper og sette dem i stand til å analysere og sammenligne språk. Dette tiltaket svarer dermed på årsplanens tiltak:

- Vurdere å differensiere instituttets årsenheter og bachelorstudieretninger.

I arbeidet med reform av emner og studieløp i fransk, italiensk, spansk og tysk oppsto det et behov for å differensiere noe i emneporteføljen knyttet til bachelorstudieløp og årsenheter. Siden bachelorstudiene i tillegg til nye 20 studiepoengs emner skal ha Ex.Fac. i første semester, har instituttet utviklet et felles emne for årsenheten: EUS1000 – *Innføring i fremmedspråkstudier*.

I reformprosessen har vi også funnet bedre løsninger for å innpasse emnet i italiensk språk og kultur i Roma på en bedre måte.

Endringene trer i kraft fra høsten 2024 og skal sikre en bedre helhet i læringsutbyttet, øke gjennomføringen og sørge for bedre balanse mellom undervisningstilbud og -ressurser.

Ledelsen har ellers også gjort en første vurdering av årsenheten i engelsk og ser behov for en nærmere gjennomgang av dette. Enheten består av kun obligatoriske emner, som alle er på 1000-

⁶ [Fremmedspråk i krise. En utredning om europeiske fremmedspråk i høyere utdanning](#) (rapport, pdf)

nivå. Årsenheten i engelsk har svært mange søkere, og vi må gå ut fra en relativt heterogen søkermasse, både hva angår kvalifikasjoner og interesser. Vi mener det videre arbeidet må vurdere muligheten for at studentene kan gjøre flere egne valg av disiplin og nivå på emner. Årsenheter skal inneholde emner på 2000-nivå⁷, og det er ikke rimelig at alle studenter på et slikt studium må gjennomføre identiske studieløp som ikke gir dem mulighet til å velge 10–20 studiepoeng i fordypningsemner. Dette arbeidet vil fortsette i 2024. Saken vil bli lagt frem for programrådet for Europeiske språk, som vil få i oppdrag å komme med forslag til endringer.

Nedleggelse av bachelorstudieretningen Polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk

Studieretningen Polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk (PTBKS) har lenge hatt lave søkertall og svak gjennomføring. Fra og med høsten 2023 var det stans i opptaket til studieretningen og styret bestemte i november at studieretningen legges ned fra og med høsten 2024. Studenter som allerede er i gang med studieløpet, vil få mulighet til å fullføre. Alle vitenskapelige tilsatte som var tilknyttet studieretningen jobber med andre prosjekter og studieretninger.

Planlagt opprettelse av masterstudium i Literature, Cognition and Emotions (LCE)

I tråd med årsplantiltaket

- Utrede muligheten for å etablere et tverrfaglig engelskspråklig masterprogram

la instituttet frem søknad til HF om opprettelse av et masterstudium i Literature, Cognition and Emotions i starten av 2023. I samråd med fakultetet ble det imidlertid avgjort at ny søknad skulle leveres i slutten av året, slik at den kunne behandles av HF i starten av 2024, med mål om behandling i fakultetsstyret våren 2024. I prosessen rundt strategiske satsinger ble det klart at vårt søsterinstitutt ILN planlegger opprettelsen av et bachelor- eller masterprogram i Language, Cognition, Computation fra 2025. Fakultetet har derfor bedt ILOS om å vente med sin LCE-søknad og starte et arbeid med å koordinere det planlagte tilbudet med det ILN planlegger.

Semesterstart høsten 2023

Den interne evalueringen av studiestart viste at instituttet er godt fornøyd med mottaket av nye studenter høsten 2023. Både arrangementenes innhold og den praktiske gjennomføringen av dem fungerte godt. Vi vil ta med disse erfaringene videre. Som vanlig var det mangel på faddere på flere fag. Fadderkoordinator for instituttet sørget for at faddergruppene ble slått sammen på tvers av studieretningene. På den måten stod ingen studenter igjen uten fadder i studiestartsuka.

Læringsassistenter

Instituttet har en læringsassistentordning der masterstudentene våre organiserer og deltar i miljøskapende læringsaktiviteter og ekskursjoner, avholder faste kollokvier og arrangerer skriveverksteder.

Ordningen løper over ett semester av gangen og læringsassistentene engasjeres i forkant av det påfølgende semesteret. Før studiestart 2023 hadde instituttet engasjert sju læringsassistenter, én tilknyttet hvert fag, som alle var forpliktet til å delta på de faglige arrangementene i studiestartsuka.

⁷ Se avsnitt "Årsenhet", pkt. 2: [HF's normalregler for sammensetning av studieprogram - For ansatte - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

Læringsassistentordningen er godt forankret i instituttens fagmiljø og fagene kunne dermed synliggjøre og dra nytte av læringsassistentene allerede fra første dag.

Ordningen er vellykket og vil fremover profesjonaliseres og utvides.

Skoletoere i engelsk

Som ledd i HFs skolesatsing tilbyr instituttet siden høsten 2023 førstesemesteremnet *English Grammar* (ENG1100) med egne seminargrupper for lektorprogramstudenter i form av emnet *English Grammar for the Teacher Education Programme*. Engelskfaget har mange lektorprogramstudenter, både som fag 1 og 2, og tiltaket skal både sikre at disse får et faglig fellesskap og en seminarundervisning som trekker inn didaktiske perspektiver i engelskundervisningen.

Ordningen er blitt godt mottatt av studentene. De tre skoletoerne har også gitt tilbakemelding om at de syntes konseptet fungerte. Ordningen har gitt visse utslag i emnegjennomføringen som det er verdt å se nærmere på:

- ENG1100, som ble gitt for studentgruppene bachelor, årsenhet og 40-gruppe samt enkeltemnestudenter, opplevde en nedgang i gjennomføringen. Frafallet gikk fra rundt 40 % i de tre foregående årene, til 50 % høsten 2023. Strykprosenten lå på litt under 19 %. Snittkarakteren var 3.0.
- ENG1100L, som bare blir tilbudt til lektorprogramstudenter, hadde et frafall på 14 % og en strykandel på knappe 5 %. Snittkarakter her var 3.16.

At gjennomføringen er bedre og strykprosenten lavere for lektorprogramstudenter er som forventet, men vi er likevel overrasket over hvor stor forskjellen er. På ENG1100 var det særlig enkeltemnestudentene som falt fra (81 %), men de utgjorde samtidig bare 7 % av de oppmeldte. Bachelor- og årsenhetsstudentene utgjorde ved starten av semesteret to helt like store grupper og falt også fra i like stort monn, drøyt 50 %. Fra andre studentgrupper var det ikke oppmeldingstall av betydning. Det er nærliggende å tenke at motivasjonen eller gjennomføringsintensjonen er svakere hos disse to studentgruppene enn hos lektorprogramstudentene, som tidligere år har hevet den samlede statistikken på ENG1100.

ENG1100L var derfor en suksess, og vi har ikke noe grunnlag for å si at dette grepet har redusert kvaliteten i ENG1100, kun at vi nå ser forskjellene på studentgruppene tydeligere.

Strategiske satsinger

Instituttet fikk mulighet til å søke om strategiske midler utlyst av fakultetet med søknadsfrist i oktober. I søknaden ble det lagt inn en rekke av punktene fra årsplanen, som dermed allerede var endringer og tiltak instituttet har planlagt både på kortere og lengre sikt. En strategisk satsing på disse tiltakene gir finansiering fra fakultetet som gjør det mulig å realisere planene raskere.

Årsplanen har som tiltak å "ha utviklet og vedtatt en fremmedspråkstrategi". Det ble i løpet av 2023 klart at arbeidet med dette tiltaket ville skje som ledd i instituttets søknad om midler til strategiske satsinger. Tiltaket ble del av to strategiske satsinger:

- Tverrgående bachelor i fremmedspråksfag
- Gjennomgripende reform av masterstudiene ved ILOS

Søknaden til strategiske satsinger ble drøftet i instituttstyret 23. oktober og 27. november 2023. Se instituttets søknad for mer om dette arbeidet.

Årsplanen for 2023 hadde allerede følgende tiltak:

“Undersøke mulighetene for tverrfaglige, felles kurs i teori og metode på master.”

Dette tiltaket er blitt innarbeidet i den strategiske satsingen på masterreform. Denne satsingen vil innebære en helhetlig gjennomgang og vurdering av innretning og kvalitet på alle instituttets masterstudier, spesielt med tanke på relevans, rekruttering, gjennomføring og bærekraftig ressursbruk.

Jobbklar@HF

Tiltaket i årsplanen:

- Holde en konferanse om Jobbklar@HF.

Alle planlagte jobbklartiltak ble gjennomført. Jobbklarkonferansen 2023 ble ledet av Gro Bjørnerud. I arbeidsgruppen satt Johan Schimanski og Bruce Barnhart. Konferansen var vellykket, men det var ikke tilfredsstillende rekruttering av studenter. Hverken tidspunkt eller sted var ideelt, og det må gjøres mer for å reklamere for arrangementer i Canvas og i klasserommene.

Jobbklar er et prosjekt som gir HF-studenter kunnskap om jobbmuligheter allerede tidlig i studieløpet gjennom tilbud, kurs, mulighet for praksis, arrangementer og aktiviteter som vil være nyttige både under studiene og i arbeidslivet. Under Karrieredagene ved UiO deltok ILOS med arrangementet «Karrieredag: Få inspirasjon til din fremtidige jobb!».

Arrangementet ledet av Gro Bjørnerud, viste først et videoinnslag av ILOS alumni-studenter. Hun ledet deretter en panelsamtale med tre tidligere ILOS-studenter, som nå arbeider innen offentlige og private virksomheter.

Programråd

Lederteamet jobbet i 2023 med å utvikle hensiktsmessige strukturer og definere arbeidsområder for programrådene. Det er instituttleder som oppnevner programrådsleder og medlemmene i rådet. Oppgaven kan delegeres. Rådene skal rapportere til utdanningsleder. Det gjenstår i 2024 å etablere rådene og utforme konkrete arbeidsplaner samt oppnevne medlemmer, herunder å oppfylle årsplanens målsetning om å lage en strategi for å finne frem til gode studentrepresentanter.

Studentutvalg

Årsplanen har tiltak for å “Etablere et aktivt studentutvalg for ILOS”.

Det har ikke vært et aktivt studentutvalg ved ILOS i 2023, men på tampen av året ble det arrangert et informasjonsmøte med pizza for studenter som kunne tenke seg å engasjere seg i utvalg, og i løpet av møtet kom det på plass et råd med fire masterstudenter, hvor to av medlemmene også gikk inn i ILOS' styre. Studentutvalget ønsker å skape et mer aktivt studentmiljø, og et mål er at studenter både på lavere og høyere grad skal føle sterkere tilhørighet til instituttet. Det ble planlagt ett sosialt treff før jul, som dessverre måtte avlyses grunnet manglende interesse. Det er en stor jobb å få økt engasjementet blant studentene, men det nye studentutvalget jobber videre og tror det vil bli enklere etter hvert, når utvalgets arbeid og arrangementer blir mer synlig blant studentene.

Programevaluering av bachelorprogrammet Europeiske språk

Det ble gjennomført en periodisk programevaluering i 2023. Denne skulle planmessig vært gjennomført i 2022, men ble forsinket. Studieleder ledet arbeidet med evalueringen og skrev egevaluering høsten 2023. Denne ble forelagt det eksterne panelet rett før årsskiftet. Panelet leverte sin rapport i mars 2024. For analyser og konklusjoner, se selve programevalueringen.

Kunstig intelligens

I 2023 ble kunstig intelligens (KI) for alvor et tema UH-sektoren måtte engasjere seg i på bred basis. Ledelsen startet sine diskusjoner om KIs betydning for studiene vi tilbyr ved ILOS og for vurderingsformer og sensur.

Vurderingsformene skal fortsatt være i henhold til kvalitetsreformens krav om variasjon og i samsvar med læringsutbyttet i det enkelte emne, og skal samtidig sikre at UiO som institusjon kun gir studiepoeng og grader for prestasjoner basert på studentens eget arbeid, som også oppfyller kravene til akademisk redelighet. UiOs nettsider om KI for ansatte og studenter ble introdusert i 2023, og gir enheter der undervisning og sensur finner sted, altså de enkelte instituttene og deres undervisere og sensorer, ansvar for håndtering av KIs konsekvenser for utdanningene. Dette arbeidet fortsetter i 2024.

Ledelsen startet i 2023 diskusjon om dette og hvordan arbeidet videre i organisasjonen bør planlegges.

Utdanningsprosjekter

I 2023 fikk en gruppe bestående ansatte fra fremmedspråksfagene tilslag på porteføljemidler til IT i utdanning ved UiO. Gruppen søkte om økonomisk støtte til å utvikle en pilotversjon av en læringsportal for oversettelse og grammatikk som skulle involvere språkfagmiljøene på tvers av instituttet. Prosjektet ble tildelt 200 000 NOK hvorav halvparten ble brukt i samarbeid med Humit – senter for digital utvikling på HF til å utvikle den første versjonen av portalen i løpet av 2023. Den nåværende fasen av prosjektet innebærer testing og utprøving av portalen samt videreutvikling av innholdet, og det er her resten av porteføljemidlene skal brukes. Videre har portalen blitt prioritert blant HFs strategiske satsinger som et prosjekt som fremmer studentaktiv læring.

Ikke gjennomførte tiltak

Alumni

Tiltak: Bruke alumner i undervisningen.

Instituttet har ikke prioritert dette.

Involvering i masterprogrammet Europeiske kultur (EKUL)

Årsplanens tiltak om å "Vurdere mulighetene for ILOS til å knytte seg til masterprogrammet EKUL (Europeisk kultur)" utgikk.

Det ble i løpet av 2023 klart at samarbeidet mellom kultur- og idéhistorie om det felles masterprogrammet Europeisk kultur avsluttes, og at programmet videreføres på IFIKK under navnet

Europeisk idéhistorie og kunnskapshistorie. Det var derfor ikke aktuelt for ILOS å vurdere økt deltagelse med flere emner.